

05. ~
PREZYDENT MIASTA
BAK-0913/IV-2/10
IMF
10.11.10
publikacji w BIP
08 LIS. 2010

Kołobrzeg, 04-11-2010

SPRAWOZDANIE z planowanej kontroli przeprowadzonej w Gimnazjum nr 3 im. Zjednoczonej Europy w Kołobrzegu

Jednostka kontrolowana:

Gimnazjum nr 3 im. Zjednoczonej Europy, ul. Okopowa 1a, 78-100 Kołobrzeg.

Temat kontroli:

Legalność, celowość, gospodarność i przejrzystość gospodarowania środkami ujętymi na rachunku dochodów własnych.

Kontrolę przeprowadził:

Krzysztof Mielnikiewicz – podinspektor ds. kontroli Biura Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Kołobrzeg, na podstawie upoważnienia Nr OR-1131.III – 100/10 z dnia 23 sierpnia 2010 roku wydanego przez Prezydenta Miasta Kołobrzeg.

Okres objęty kontrolą:

01 styczeń do 30 czerwiec 2010 r.

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE

1. Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy jest jednostką sektora finansów publicznych funkcjonującą jako jednostka budżetowa. Organem prowadzącym jednostki jest Gmina Miasto Kołobrzeg.
2. Kierownikiem jednostki w okresie poddanym kontrolą była Pani Ewa Paśka – Koschel, której Prezydent Miasta Kołobrzeg powierzył stanowisko Dyrektora Gimnazjum Nr 3 w Kołobrzegu z dniem 01 września 2004 roku.
3. Obowiązki głównego księgowego w okresie poddanym kontrolą pełnił Pan Lech Pszczoła, który został zatrudniony w jednostce na tym stanowisku od 01 lutego 1991 roku i pełni tę funkcję do chwili obecnej. Pan Pszczoła spełnia wymogi wynikające z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 157, poz. 1240 ze zm.) dotyczących głównych księgowych.
4. Uchwałą Nr XLIV/579/05 Rady Miasta Kołobrzegu z dnia 22 listopada 2005 roku utworzono w jednostce rachunek dochodów własnych. Powyższa Uchwała precyzuje również źródła dochodów własnych i ich przeznaczenia.
5. Zasady funkcjonowania jednostki regulują odrębne przepisy wdrożone zarządzeniem Dyrektora Gimnazjum nr 3 im. Zjednoczonej Europy.

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE.

1. Zakres kontroli:

1.1. **Procedury kontroli zarządczej w obszarze związanym z gospodarowaniem przez jednostkę środkami ujętymi na rachunku dochodów własnych.** Kontrolujący oceniał funkcjonujące w jednostce mechanizmy kontroli zarządczej w obszarze związanym z gospodarowaniem środkami ujętymi na rachunku dochodów własnych.

1.2. **Sprawozdanie z wykonania planu finansowego rachunku dochodów własnych (Rb-34).** Kontrolujący poddał sprawdzeniu czy dane wykazane w sprawozdaniach z wykonania planu finansowego rachunku dochodów własnych Gimnazjum nr 3 im. Zjednoczonej Europy (Rb-34) są zgodne z ewidencją księgową oraz ewidencją bankową (wyciągi bankowe).

1.3. **Realizacja dochodów jednostki w ramach funkcjonowania rachunku dochodów własnych.** Rodzaje dochodów, jakie może realizować jednostka w ramach rachunku dochodów własnych określone zostały w cytowanej w pkt. I.4 niniejszego sprawozdania Uchwale Rady Miasta Kołobrzeg. Spośród nich najwyższym źródłem pozyskiwanych dochodów przez jednostkę są dochody z tytułu najmu. W ramach czynności kontrolnych szczegółowemu sprawdzeniu poddano legalność, celowość i przejrzystość prowadzenia działalności w ramach najmu pomieszczeń jednostki.

1.4. **Realizacja wydatków w ramach funkcjonowania rachunku dochodów własnych.** Czynności w tym zakresie obejmowały wydatki publiczno prawne (podatek od towarów i usług) oraz wydatki „rzeczowe” jednostki. Kontroli w tym zakresie poddano wszystkie wydatki poniesione przez jednostkę w okresie od 01 stycznia do 30 czerwca 2010 r.

III. WNIOSKI.

1. **Sprawozdawczość.** Jednostka sprawozdania finansowe z wykonania planu finansowego rachunku dochodów własnych sporządzała prawidłowo. Dane wykazywane w sprawozdaniach są zgodne z ewidencją księgową oraz ewidencją bankową.

2. Realizacja dochodów:

2.1. Jednostka w ramach rachunku dochodów własnych prowadzi między innymi najem pomieszczeń szkolonych, który stanowi najwyższe źródło dochodów własnych. Czynności kontrolne w tym zakresie wykazały, iż jednostka dokonywała najmu pomieszczeń szkolonych

w oparciu o umowy, wydane promesy dla stowarzyszeń i pisma (tzw. „luźny wynajem”). Jednostka prowadzi ewidencję umów z tytułu dokonywanego wynajmu pomieszczeń szkolnych w formie rejestru umów, który prowadzony jest w sposób rzetelny.

2.2. Na poddane sprawdzeniu umowy stwierdzono, iż wszystkie były podpisywane przez kompetentne i upoważnione osoby, a stawki w nich podane były zgodne z zarządzeniem nr 15/05 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 26 stycznia 2005 roku w sprawie ustalenia minimalnych stawek czynszu najmu pomieszczeń będących w użytkowaniu szkół i przedszkoli prowadzonych przez Miasto Kołobrzeg.

2.3. Jednym ze sposobów dokonywania wynajmu jest wynajem w oparciu o pisma kierowane bezpośrednio do dyrektora jednostki (tzw. „luźny wynajem”), jednakże sposób ten nie jest formalnie uregulowany. Stwierdzono, iż kilkakrotnie dokonywano wynajmu bez jakiegokolwiek korespondencji. W takich przypadkach wynajem odbywał się na ustne polecenie kierownika jednostki.

2.4. Czynności kontrolne w zakresie wystawiania dowodów księgowych (faktur) za wynajem wykazały, że w stosunku do 3 kontrahentów główny księgowy dokonywał powyższego na podstawie rejestrów i zestawień godzin, w których najemca sam dokonywał wpisów w zakresie ilości godzin i sal, natomiast brak jest na nich podpisu osoby ze strony Gimnazjum, który świadczyłby o weryfikacji podanych w tych rejestrach (zestawieniach) informacji. Tym samym stwierdzony brak nadzoru w tym zakresie powoduje, iż nie można jednoznacznie stwierdzić faktycznego czasu wynajmu jak i ilości wynajmowanych sal. Należy stwierdzić, że Dyrektor jednostki wprowadziła w tym zakresie procedury wewnętrzne, które przejrzystość określają proces wynajmu i dokonywania rozliczeń, jednakże nie są one w praktyce stosowane. Biorąc pod uwagę powyższe dokumentacja finansowo - księgową nie budzi zastrzeżeń, jednakże jest ona w opinii kontrolującego sporządzona w oparciu o niewiarygodne dokumenty i informacje.

2.5. W jednym przypadku stwierdzono, że mimo zawartej umowy nie została wystawiona faktura sprzedaży, jak również kontrolujący nie potwierdził wpłaty z tytułu zawarcia tej umowy (kwota ogółem 805,20 zł. brutto). Stanowi to naruszenie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku, Nr 54, poz. 535 ze zm.), jak również narusza to § 9 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 roku w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2008 roku, Nr 212, poz. 1337 ze zm.) – „(...) Fakturę wystawia się nie później niż siódmego dnia od dnia wydania towaru lub wykonania usługi (...)”. Nie wystawienie faktury, a tym samym nie dochodzenie należności

jednostki stanowi również naruszenie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 roku, Nr 14, poz. 114 ze zm.) – „...*Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dopuszczenie przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych do uszczuplenia wpływów należnych Skarbowi Państwa, jednostce samorządu terytorialnego lub innej jednostce sektora finansów publicznych wskutek zaniedbania lub niewypełnienia obowiązków w zakresie kontroli zarządczej (...)*”. Wyjaśnienie w tej sprawie złożył główny księgowy, który oświadczył, iż najemca nie przedłożył zestawienia wykorzystanych godzin, tym samym nie miał on podstawy do wystawienia faktury. Sytuacja ta spowodowana była również okresem wakacyjnym, w którym najemca nie prowadził zajęć. W związku z zaistniałą sytuacją wystawiono zaległą fakturę obciążającą kontrahenta w dniu 09.09.2010 roku.

2.6. Jednostka zawierając umowy najmu i dzierżawy nie powiadomiła Urzędu Miasta Kołobrzeg o dokonywanym wynajmie pomieszczeń. Zgodnie z art. 43, ust.2, pkt. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2010 r. Nr 102, poz. 651) *„jednostka organizacyjna ma prawo, z zastrzeżeniem ust. 6, korzystania z nieruchomości oddanej w trwały zarząd, a w szczególności do (...) oddania nieruchomości lub jej części w najem, dzierżawę albo użyczenie na czas nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd, z równoczesnym zawiadomieniem właściwego organu i organu nadzorującego, jeżeli umowa jest zawierana na czas oznaczony do 3 lat, albo za zgodą tych organów, jeżeli umowa jest zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony (...), albo gdy po umowie zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.”*

3. Realizacja wydatków:

3.1. W ramach wydatków publiczno prawnych kontrola obejmowała terminowość oraz zgodność z dokumentacją źródłową (deklaracje VAT-7, faktury sprzedaży) przekazywania podatku od towarów i usług. Czynności kontrole wykazały, że w jednym przypadku płatność została zrealizowana nieterminowo i z tego tytułu zostały naliczone odsetki w wysokości 10,00 PLN., które to zostały uregulowane bezpośrednio przez głównego księgowego, co wynika również z dokumentacji księgowej. W pozostałych przypadkach nie stwierdzono, aby zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego realizowane były nieterminowo i niezgodnie z dokumentacją źródłową.

3.2. W roku 2010 jednostka realizowała wydatki, które przedmiotowo były zgodne z warunkami ustalonymi w § 3 Uchwały Nr XLIV/579/05 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dnia 12 listopada 2005 roku w sprawie utworzenia rachunku dochodów własnych, ustalenia źródeł

dochodów własnych i ich przeznaczenia w szkołach prowadzonych przez Gminę Miejską Kołobrzeg. Wydatki dotyczyły przede wszystkim zakupu materiałów i wyposażenia, usług remontowych oraz usług pozostałych. W każdym przypadku zobowiązania zaciągane były zgodnie z procedurami obowiązującymi w jednostce, co świadczy o dokonywaniu wydatków z zachowaniem zasady legalności, celowości i gospodarności.

3.3. Czynności kontrolne wykazały, iż w miesiącu styczniu dokonano płatności za udział uczniów w konkursie, jednakże nie stwierdzono faktury. Również w jednym przypadku, który dotyczył zgłaszania uczniów na konkurs stwierdzono dokonanie płatności na inny numer rachunku, niż ten który widnieje na fakturze. Do w/w sytuacji odniósł się główny księgowy, który oświadczył, iż występują problemy z kontrahentami ponieważ pomimo próśb nie wystawiają oni faktur. Ponadto warunkiem uczestnictwa uczniów w konkursie jest dokonanie przedpłaty na konto wskazane na zgłoszeniu uczestników. Następnie kontrahent wystawiając fakturę (po dokonaniu płatności) podał inny numer rachunku bankowego. Kontrolujący nie stwierdził w tym zakresie żadnej dokumentacji zawierającej roszczenia kontrahenta w stosunku do niezapłaconej faktury.

3.4. Po dokonaniu analizy przedłożonego do Urzędu Miasta Kołobrzeg półrocznego sprawozdania z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych (Rb-34) za okres od początku roku 2010 do końca II kwartału tego roku oraz dokumentacji finansowo – księgowej (badanie przeprowadzono w oparciu o wszystkie wyciągi bankowe w badanym okresie oraz księgi rachunkowe), stwierdzono że w jednostce doszło do przekroczenia planu finansowego w § 4300 (zakup usług pozostałych) na ogólną kwotę 3 982,00 PLN. Stanowi to naruszenie art. 44 ust. 1, pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240), który mówi, iż „wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych”, a także narusza art. 46, ust. 1 w/w ustawy, który stanowi, że „jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153”. Dokonywanie wydatków z rachunku dochodów własnych z przekroczeniem planu finansowego stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych – art. 11, pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 roku, Nr 14, poz. 114 ze zm.), który stanowi:

3.4.1 „Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia”.

3.4.2 „Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dopuszczenie przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych do dokonania wydatku powodującego przekroczenie wydatków ustalonej w rocznym planie finansowym jednostki wskutek zaniedbania lub niewypełnienia obowiązków w zakresie kontroli zarządczej”.

3.5. Podczas przeprowadzanej kontroli stwierdzono, że główny księgowy w miesiącu styczniu dokonał zapłaty za energię elektryczną częściowo ze środków rachunku dochodów własnych w kwocie 1501,15 zł. wiedząc, iż w § 4260 (zakup energii) nie posiadał środków, a księgowania wyżej wymienionej operacji dokonał w § 4270 (zakup usług remontowych).

Podsumowując przeprowadzone czynności kontrolne, w zakresie pozyskiwania dochodów w ramach funkcjonującego rachunku dochodów własnych należy stwierdzić, że mechanizmy kontrolne wprowadzone w jednostce w tym zakresie są dobre. Jednoznacznie określono przedmiot działalności stanowiący źródła dochodów własnych, a także ustalone są w formie zarządzenia Prezydenta minimalne stawki czynszu za wynajem pomieszczeń. Kierownik jednostki, poprzez wewnętrzne regulacje określiła zasady i tryb zawierania umów i ich rozliczania. Oprócz uchybienia polegającą na nie przekazywaniu informacji o zawartych umowach organowi prowadzącemu, kontrolujący stwierdza również, że usprawnieniu wymaga proces rozliczania umów najmu. Stwierdzony stan faktyczny jest taki, że dokonuje tego główny księgowy w oparciu o nie do końca wiarygodne informacje i dokumenty. Nie są w praktyce stosowane procedury wewnętrzne, jakie w tym zakresie wprowadziła Dyrektor jednostki, które to procedury kontrolujący ocenia pozytywnie, a ich stosowanie wyeliminowałoby stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia i nieprawidłowości. Jeżeli chodzi o realizację wydatków w ramach rachunku dochodów własnych, kontrolujący nie wnosi uwag do celowości, terminowości czy gospodarności realizowanych w tym zakresie wydatków. Opracowano dobre mechanizmy kontrolne minimalizujące ryzyko wydatku niecelowego czy też dokonanego w sposób niegospodarny. Ponoszone przez jednostkę w okresie poddanym kontroli wydatki mieszczą się w katalogu dozwolonych wydatków określonych w stosownej Uchwale Rady Miasta. Istotne natomiast uwagi kontrolujący wnosi do przejrzystości prowadzenia ewidencji ponoszonych przez jednostkę wydatków. Przeprowadzone czynności kontrolne wykazały, że dokonywano w okresie poddanym kontroli wydatków, które przekraczały zatwierdzony plan finansowy. Narusza to nie tylko wykazane w protokole przepisy ustawy o finansach publicznych czy ustawy o odpowiedzialności za naruszenie

dyscypliny finansów publicznych i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 02 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 roku, Nr 38, poz. 207), ale narusza również art. 24, ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, (Dz. U. z 2010 roku, Nr 47, poz. 278), który stanowi, iż „księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne jeżeli dokonane w niej zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty”.

Kołobrzeg, dnia 04.11.2010r.....

Kontrolujący

PODINSPEKTOR
ds. KONTROLI

[Signature]
mgr Krzysztof Mielnikiewicz

[Handwritten signature]
KIEROWNIK
Biura Audytu Kontroli
[Signature]
Sławomir Dassow

[Handwritten note:]
Polemizant nie rozumie treści, której manipulacja nie
mogłaby spowodować szkody dla interesu państwa,
i interesu publicznego lub prawnie określonego interesu obywateli
lub jednostki organizacyjnej. Proponuje nie podawać choć
w odniesieniu publicznego wizerunku obywatela i gościnności

[Handwritten:] Kniego Lugo

PEŁNOMOCNIK
d/s OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH

[Signature]
Marek Miernik

10.11.10.